

Aan de Voorzitter van de Sociaal-Economische Raad
Postbus 90405
2509 LK Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Uw brief

Ons kenmerk
AV/CAM/2004/7562

Doorkiesnummer
(070) 333 5819

Onderwerp

Advies "Aanpassing van de Wet op de
ondernemingsraden"

Datum

-4 JUNI 2004

Contactpersoon
C. Nierop

Het kabinet heeft op 27 juni 2003 uw Raad advies gevraagd over de voorstellen opgenomen in het kabinetsstandpunt naar aanleiding van de evaluatie van de WOR en het daarover gevoerde overleg van 16 april 2003 met de vaste commissie van SZW van de Tweede Kamer. Uw Raad is tevens advies gevraagd over een rol van de OR bij de openbaarheid van inkomens bij OR-plichtige ondernemingen. Dit laatste aspect is aan de adviesaanvraag toegevoegd naar aanleiding van een toezegging van mij aan de Tweede Kamer tijdens de plenaire behandeling in de Tweede Kamer van het initiatiefwetsvoorstel "Openbaarheid Topinkomens" op 23 en 24 april 2003. Uw Raad heeft zijn advies "Aanpassing van de Wet op de ondernemingsraden" vastgesteld op 19 december 2003.

Uit het advies blijkt een grote mate van betrokkenheid van uw Raad met de medezeggenschap in Nederland, alsmede deskundigheid over het juridische raamwerk daarvan. Voor het advies is het kabinet uw Raad dan ook zeer erkentelijk.

Helaas wordt echter het advies op een groot aantal punten gekenmerkt door verschillen in opvatting binnen uw Raad over de feitelijke invulling en wettelijke regeling van de medezeggenschap. Het gebrek aan overeenstemming is voor het kabinet evenwel geen reden geweest om van de wenselijke wijzigingen af te zien. Het heeft daartoe een nieuwe Wet medezeggenschap werknemers opgesteld. Deze wet is overeenkomstig de WOR met dien verstande dat de wet systematischer is opgesteld, een aantal beleidswijzigingen is gerealiseerd en ontdaan is van regels die als overbodig kunnen worden beschouwd.

In twee consultatieve overleggen van de commissie Arbeid, Ondernemingen en Medezeggenschap van uw Raad met mij dan wel met vertegenwoordigers van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid namens mij, is recentelijk overleg gevoerd over de beleidsvoornemens en de reactie van de zijde van het kabinet op het advies van uw Raad. Vervolgens hebben de FNV, CNV en MHP gezamenlijk op mijn verzoek hun standpunten ten aanzien van enkele specifieke beleidsvoornemens bij brief van 15 april jl. nader uiteengezet. Zowel de overleggen als de brief van de vakcentrales zijn waardevol gebleken

voor de besluitvorming. Ik wil de commissie AOM hierbij bedanken voor de bijdrages die in dit kader geleverd zijn.

De ministerraad heeft inmiddels besloten het Wetsvoorstel Wet Medezeggenschap werknemers voor advies aan de Raad van State voor te leggen.

Nieuw ten opzichte van de WOR is dat uw Raad de taak gegeven wordt de kwaliteit van de medezeggenschap en de goede toepassing van de wet te bevorderen.

Uit het door het ministerie van SZW geïnitieerde project "kwaliteit Ondernemingsraden" bleek onder meer dat de medezeggenschap in Nederland gebaat zou zijn bij een landelijk orgaan dat de kwaliteit bewaakt en zonodig de regie voert in het bevorderen ervan. Naar het oordeel van het kabinet is uw Raad hiervoor het beste toegerust. Uw Raad is immers een door de sociale partners gedragen gezaghebbend landelijk orgaan en heeft reeds diverse taken in de uitvoering van de medezeggenschap. Zo is uw Raad reeds verantwoordelijk voor de heffing van scholingsgelden, houdt hij toezicht op het GBIO, verleent hij ondernemingen ontheffingen van de toepassing van de WOR en stelt hij een Voorbeeldreglement voor ondernemingsraden en een Leidraad voor personeelsvertegenwoordigingen op. De taak van het bevorderen van de medezeggenschap sluit eveneens goed aan bij de algemene taak die uw Raad op grond van de Wet op de bedrijfsorganisatie reeds heeft, namelijk de bevordering van de werkzaamheid van het bedrijfsleven alsmede de belangenbehartiging van het bedrijfsleven en de daartoe behorende personen.

Het kabinet acht het ongewenst voor de uitvoering van deze taak een bepaalde structuur voor te schrijven. De bestaande bij wet voorgeschreven structuur van bedrijfscommissies komt bij dit wetsvoorstel daarom te vervallen. Het kabinet wil aan het inzicht van uw Raad overlaten op welke wijze en met welke structuur het beste uitwerking aan deze taakopdracht kan worden gegeven. In het wetsvoorstel wordt uw Raad in het kader van deze taak de bevoegdheid gegeven commissies in te stellen voor door hem te bepalen doeleinden. Zo zou uw Raad, indien dat naar zijn inzicht de kwaliteit van de medezeggenschap en de goede toepassing van de wet bevordert, voor bepaalde onderwerpen of voor bepaalde soorten ondernemingen tijdelijk of voor een langere periode, zonodig per bedrijfstak commissies, kunnen instellen aan wie de uitvoering van een bepaalde taak wordt opgedragen.

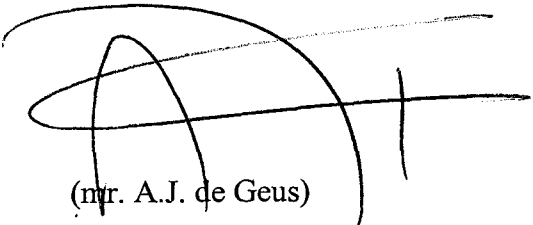
In het wetsvoorstel komt, als uitvloeisel van het vervallen van de structuur van bedrijfscommissies, de verplichte bemiddeling en advisering bij geschillen over de toepassing van de wet of de daarop berustende bepalingen door de bedrijfscommissies te vervallen.

Het wetsvoorstel draagt uw Raad op te voorzien in een of meer bemiddelingsinstanties voor geschillen die voortvloeien uit deze wet of de daarop berustende bepalingen. Deze voorziening moet het partijen vergemakkelijken om langs buitengerechtelijke weg geschillen op te lossen. Hiermee wordt voorkomen dat geschillen escaleren of onnodig juridiseren. In geval van een geslaagde bemiddeling kunnen partijen over het algemeen een snellere, duurzamere en ook goedkopere oplossing voor hun conflict krijgen dan wanneer zij een volledige gerechtelijke procedure moeten doorlopen en financieren. Recentelijk heeft de minister van Justitie de Tweede Kamer een brief over 'mediation en het rechtsbestel' (Kamerstukken II 2003/04, 29 528 nr.1) doen toekomen, waarin uiteengezet wordt wat het succes van 'mediation' bepaalt. Hieruit volgt onder meer dat 'mediation' alleen dan succesvol kan zijn wanneer partijen op basis van vrijwilligheid er gebruik van maken. De verplichting, ingevolge de WOR, geschillen ter bemiddeling voor te leggen is daarom in het nieuwe wetsvoorstel komen te vervallen.

Succesvolle 'mediation' is afhankelijk van de aard van de problematiek en het vertrouwen van partijen in de bemiddelaar. Een bemiddelingsinstantie gedragen door uw Raad biedt naar het oordeel van het kabinet partijen een laagdrempelige, gezaghebbende voorziening die op hun vertrouwen kan rekenen. Ook ten aanzien van de bemiddelingsvoorziening, heeft het kabinet de inrichting daarvan aan de inzichten van uw raad willen overlaten. Het kabinet verwacht dat het wetsvoorstel pas in de loop van 2005 in werking treedt. In het licht hiervan heeft het kabinet het niet nodig gevonden om in een overgangperiode te voorzien.

Ik verzoek u na te gaan hoe u deze taken vorm wilt geven. Indien gewenst, is mijn departement gaarne bereid tot overleg over deze materie.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(mr. A.J. de Geus)